

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 294. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358194736/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

paa Spidsen og driver dem ud i højtspændte, men naturlige Følgeslutninger.

Det er i de Partier af Hjerteudgydelserne, hvor Tieck har medarbejdet, at den katolske Retning træder utilhyllet frem. Det er en Tilføjelse af Tieck, naar Maleren Antonio her ikke blot tilbeder Kunsten, men ogsaa «Gudsmoder og de ophøjede Apostle», og naar det bedder, at den sande Kærlighed til Kunsten maa være «en religiøs Kærlighed eller en elsket Religion». Men allermærkværdigst som Aktstykke er dog det Sted i Bogen, der trods Tiecks senere Benægtelse antages at skrive sig fra hans Haand, det hvori en ung Mand, der som Discipel af Dærer er kommen til Rom for at studere Kunsten, skildrer sin Omvendelse til Katolicismen. Den sker i Peterskirken: «Den fulde latinske Sang, der stigende og synkende gennemtrængte Musikens svulmende Toner ligesom Skibe, der sejler gennem Havets Bølger, løftede mit Sind stædse højere. Og da Musikken paa denne Maade havde gennemtrængt mit hele Væsen og gennemrislede alle mine Aarer, hævede jeg mit indadvendte Blik og saa mig om — og dette hele Tempel blev levende for mine Øjne, saa drukken havde Musikken gjort mig. I dette Øjeblik ophørte den, en Pater traadte frem foran Højalteret, hævede med en begejstret Haandbevægelse Hostien og viste den til hele Folket — og alt Folket sank i Knæ, og Basunerne og jeg véd ikke hvad for almægtige Toner skingrede og drøned, til en ophøjet Andagt gik En til Marv og Ben — da var det mig, som om alle de Knælende bønfuldt om min Sjæls Frelse alene, og jeg blandede min Bøn med deres.»

Der ligger en ganske særegen Vægt paa dette Sted, fordi det indeholder et afgørende Bevis, som den ellers næsten aldrig fejlende Hettner har overset, for, at Hanget til Katolicisme var dybt rodfæstet i den romantiske Skoles Princip. Hettner ligesom Julian Schmidt tillægger det en altfor stor Betydning, naar A. W. Schlegel som gammel i det bekendte Brev til en fransk Dame udleder den katolske Tendens af en simpel *prédilection d'artiste*. Thi Sagen er, at denne Kunstnerforkærlighed havde sin dybere Grund i Begyndelsesretningen bort fra det Forstandige.

Bevægelsen over mod Katolicismen er imidlertid ikke den eneste Retning hos Wackenroder, som øjeblikkeligt gribes og føres videre af Tieck og Skolen. I Fantasierne over Kunst priser